

THE BAND

Fra Turkey Scratch til the Rock Hall of Fame

Skrevet av Jan Høiberg

Jan startet i 1994 de første internettsidene for The Band, theband.hiof.no, som senere ble gruppens offisielle nettsted. Han er kreditert for bidrag på albumutgivelser fra The Band og fra medlemmer av gruppen, og også i flere bøker om The Band og i dokumentarfilmen *Once Were Brothers: Robbie Robertson and The Band* fra 2019. Jan er pappa til musikkprodusenten Magnus Høiberg aka Cashmere Cat, som har vunnet tre Spellemannpriser og laget musikk for artister som Kanye West, Selena Gomez og Justin Bieber. Jan liker å tro at det er en sammenheng mellom sønnens musikalske karriere og oppveksten hans med The Band som soundtrack.

The Band i Woodstock i 1969, coverfoto for albumet The Band. Fra venstre: Richard Manuel, Levon Helm, Rick Danko, Garth Hudson og Robbie Robertson. Foto © Elliott Landy. Elliott Landy, som var den offisielle fotografen for Woodstockfestivalen i 1969, er en av de mest anerkjente rockefotografene i historien. Fotobøker og kunsttrykk av Elliotts bilder av bl.a. Bob Dylan, Van Morrison, The Doors, Jimi Hendrix, Janis Joplin og The Band, kan bestilles fra elliottlandy.com.

NORSK
AMERICANA

FORUM

«Pinch me, Lee». Min reisekamerat Lee G. fra Manchester i England gliser og klyper meg hardt i armen. «Relax, Jan. It's real. It's happening.»

Det er april 2002, i sørstaten Arkansas. Vi befinner oss i baksetet på en SAAB cabriolet som tilhører Levon Helm, trommis og sanger i legendariske The Band. I førerretet sitter Levon, og vi har nettopp fått en guidet tur rundt i hjemtraktene hans. Levon har vist oss det bitte lille stedet Turkey Scratch der han vokste opp i en fattig bondefamilie. Turen har også tatt oss gjennom Helena og West Helena, dit Levon reiste i helgene på 50-tallet for å høre og se lokale blueslegender spille live i *The King Biscuit Flour Hour* på radiostasjonen KFFA 1360. For oss to i baksetet, som kanskje er verdens største fans av The Band, er det hele uvirkelig.

Turen går videre til den lille byen Marvell der vi stopper utenfor et gammeldags gatekjøkken, ved siden av skolen der Levon selv gikk som barn. Vi bestiller burgere. Mens vi venter på maten tar Levon av seg skjorta og lar vårsola i Arkansas varme den fortsatt magre, nå 61 år gamle overkroppen. Og da skjer det: En politibil med to lokale sheriffer ruller mot oss. Over høyttaleren på biltaket kommer det klar beskjed: «Please put on your shirt, sir!». Dette er sørstatene, med klare regler for hvordan man skal oppføre og kle seg i det offentlige rommet. Særlig når du står utenfor en barneskole.

Jeg har kjent Levon siden vårt første møte i Woodstock på 90-tallet. Og vet at han kan være hissig som et lemen, med svært kort lunte. Levon fyrer seg opp og mumler noen riktig så utrivelige karakteristikk av politifolk generelt og landsbysheriffer spesielt. Jeg begynner å bekymre meg for det som ligger i hanskerommet på bilen vår – Levon's «reiseproviant» i form av en plastpose full av ferdigrullede jointer. Dette kan bli trøblete ...

En snau mannsalder senere sitter jeg her og skal prøve å skrive noe vettugt om The Band for leserne av Bluesnews. «Gjerne med en personlig twist» er bestillingen fra min gamle venn Tom S.

Så la oss dra tilbake til Arkansas på 40- og 50-tallet, i delta-bluesens hjemland ved bredden av Mississippi-elva. Her vokser en musikkfrelst Levon Helm opp på en diett av omreisende minstrel shows, country & western og bluesmusikere som Sonny Boy Williamson II. Og etterhvert også rock'n'roll, med en ung Elvis Presley som forblide. For Levon, som allerede som tolvåring spiller trommer, gitar og synger i lokale band, blir rocken en mulig vei ut og vekk fra det harde og fattigslige livet som «dirt farmer».

Når muligheten dukker opp, i form av Arkansas' egen rockabilly-madman og sanger Ronnie Hawkins, er Levon klar. Bare 17 år gammel sitter han i 1957 bak trommene i the Hawks, Ronnies backingband, på spillejobber der han må smugles inn bakveien for å kunne komme inn. Ronnie Hawkins blir etterhvert frustrert av mangelen på suksess i hjemlandet, og bestemmer seg i 1958 for å prøve lykken i Canada i stedet. Og med seg på lasset har han Levon Helm og the Hawks.

I Canada er Ronnie Hawkins og the Hawks en sensasjon. Med sin utemmede sørstats-rockabilly blir de konger av klubbscene i Toronto og Sør-Ontario.

Ronnie bytter etterhvert ut de fleste medlemmene av the Hawks med unge og talentfulle kanadiske musikere. «I can't pay you much, but you'll get more pussy than Frank Sinatra», var beskjeden til en 16 år gammel Robbie Robertson da han ble Hawkins' gitarist i 1959.

I 1962 består the Hawks av Levon, Robbie og de tre andre medlemmene som senere skulle bli til The Band: Rick Danko på bass, Richard Manuel på piano, og Garth Hudson på orgel og saxofon. Levon, Rick og Richard var også sangere, som ofte tok jobben som vokalist når Ronnie trengte en pause. Hawkins krevde at de øvde i timesvis før og etter konserter, inntil de ble det som Levon selv kalte «verdens beste bårband».

I 1963 skilte the Hawks lag med en stadig mer dominerende og egosentrisk Ronnie Hawkins for å prøve seg på egen hånd, først som Levon & the Hawks og deretter som The Canadian Squires. De spilte inn plater under begge navnene. Bluesartisten John Hammond Jr., sønnen til Columbia Records' legendariske A&R-mann som hadde signert bl.a. Billie Holiday, Aretha Franklin og – ikke minst – Bob Dylan, samarbeidet med Levon & the Hawks på innspillingen av albumet *So Many Roads* i Toronto i 1964. En stor fan av Hammonds elektriske blues på dette albumet var nettopp Bob Dylan.

Dylan hadde i 1964 bestemt seg for å forlate vise- og protestsang og begynne